

PERSBERICHT

maart 2022

Verslagen aan het Vlaams Parlement

Auditrapport van het Rekenhof over het relanceplan Vlaamse Veerkracht en evaluatie van de voortgangsrapportering daarover

De Vlaamse Regering heeft in september 2020 een Vlaams relanceplan met 180 projecten opgesteld, waarmee het de gevolgen van de COVID-19-pandemie tracht op te vangen en een veerkrachtiger Vlaanderen wil uitbouwen. Daarvan maken 55 projecten ook deel uit van het nationaal relanceplan, waarvoor Vlaanderen Europese middelen bekomt. Het Rekenhof heeft het Vlaams Parlement daarover twee rapporten bezorgd: enerzijds heeft het in een auditrapport de visie, opmaak, doelstellingen en opvolging van het plan geëvalueerd, anderzijds heeft het op verzoek van het Vlaams Parlement een evaluatierapport gemaakt van de voortgangsrapportage waarin de Vlaamse Regering over de stand van zaken van alle projecten communiceert.

Vlaams relanceplan

Om de gevolgen van de COVID-19-pandemie op te vangen en een veerkrachtig Europa uit te bouwen, richtte de Europese Unie begin 2021 een fonds op, de *Recovery and Resilience Facility* (RRF), waaruit België voor zijn nationaal plan voor herstel en veerkracht (NPHV) van april 2021 5,9 miljard euro subsidies zou kunnen ontvangen. In het NPHV zijn 55 Vlaamse projecten vervat, waarvoor Vlaanderen bijna 2,3 miljard euro steun zou ontvangen. Intussen had de Vlaamse Regering in september 2020 al een eigen, ruimer Vlaams relanceplan voorgesteld, met in totaal 180 projecten. Voor 158 projecten, inclusief de 55 Europese, is in de begroting een eenmalige coronaprovisie van 4,3 miljard euro ingeschreven; 22 (hervormings)projecten zal Vlaanderen met reguliere middelen betalen.

In drie voortgangsrapporten per jaar, beschikbaar op de website van de Vlaamse overheid, rapporteert de Vlaamse Regering uitgebreid over de voortgang van deze projecten.

Beleidskader en aansturing

De Vlaamse Regering heeft bij de opmaak van het Vlaams relanceplan rekening gehouden met de doelstellingen uit het Vlaams Regeerakkoord en met de adviezen van economisch en maatschappelijk relancecomité en van andere belanghebbenden. De strategische visie en de onderliggende analyse van de maatschappelijke uitdagingen worden niet geëxpliciteerd in het relanceplan, maar dienen volgens de Vlaamse Regering afgeleid te worden uit de samenlezing van het Vlaams regeerakkoord en de adviezen van relancecomités. Pas in januari 2022 stelde de derde voortgangsrapportering enkele algemeen geformuleerde plandoelstellingen voorop. De Vlaamse Regering heeft de 180 projecten geselecteerd zonder duidelijke criteria te expliciteren. Het relanceplan omschrijft wel zeven speerpunten. Het is onduidelijk hoe de verdeling van de budgetten over de speerpunten en projecten bepaald werd.

Een taskforce superviseert de uitvoering van het relanceplan. Het Rekenhof stelde vast dat de globale aansturing eerder beperkt is. Gelet op de verscheidenheid van de projecten en het hoge aantal projecten, is dat wellicht ook maar in beperkte mate mogelijk. Er is evenmin een planbreed risicomanagement, dat moet toelaten de risico's die de planuitvoering kunnen

bedreigen (bv. wijzigende maatschappelijke ontwikkelingen, financiële risico's), te beheersen.

Systeem van monitoring en rapportering

De entiteiten in de beleidsdomeinen staan in voor de opvolging van en rapportering over hun projecten. Daarvoor heeft het departement Kanselarij een performante online rapporteringstool uitgewerkt, die fungeert als brondatabank voor alle projectinformatie. Het departement bewaakt de kwaliteit van de ingevoerde data. In verscheidene stappen komen viermaandelijks globale voortgangsrapporten tot stand, die een overzicht geven van de globale uitvoering van het plan en de voortgang van elk van de projecten. De monitoring op basis van dit rapport door een directiecomité en de taskforce zou erop gericht moeten zijn de plan- en projectuitvoering indien nodig bij te sturen of aan te passen, maar dat geschiedt in de praktijk slechts in beperkte mate.

Projectenmanagement en rapportering over de voortgang van de projecten

Voor de meeste projecten zijn de scope, doelgroep, verantwoordelijkheden, gewenste output... duidelijk afgebakend. Wat doelstellingen, outputindicatoren, mijlpalen, tussentijdse streefwaarden, projectrisico's en planning betreft, is er nog veel ruimte voor verbetering. Deze elementen zijn nodig voor een goede opvolging en kwaliteitsvolle rapportering. Door deze tekortkomingen is het niet altijd mogelijk de kwaliteit van de voortgangsrapportering te evalueren. Het Rekenhof stelde vast dat de Vlaamse overheid gaandeweg deze tekortkomingen probeert te remediëren en al stappen in de goede richting heeft gezet.

Voor de (158) eenmalige projecten werd, volgens voorlopige cijfers, tot nog toe 218,8 miljoen euro uitgegeven. De financiële uitvoering van de (22) hervormingsprojecten blijft onderbelicht; voor financiële duiding daarover verwijst de regering naar de beleids- en begrotingstoelichtingen (BBT) van de betrokken beleidsdomeinen.

Door de sneller dan verwachte heropleving van de economie loopt Vlaanderen het risico dat de financiële bijdrage van Europa veel lager uitvalt dan de geraamde 2,3 miljard euro. Vermits de Vlaamse Regering stelt dat het volledige budget behouden blijft, kan dat leiden tot een hogere inzet van Vlaamse middelen. Hoewel de Vlaamse Regering stelt dat het budget van 4,3 miljard euro alleen bedoeld is om eenmalige investeringen mee uit te voeren, en er geen recurrente uitgaven gecreëerd worden, zullen sommige maatregelen, zoals de creatie van bijkomende jobs in de zorgsector, toch moeilijk kunnen worden teruggedraaid.

Reactie van de Vlaamse Regering

De Vlaamse Regering heeft op 24 februari 2022 geantwoord dat zij het auditrapport ziet als een opportuniteit en een stimulans om de goede uitvoering van de projecten nog beter te kunnen garanderen, de voortgangsrapporten nog transparanter te maken en Vlaamse Veerkracht als geheel nog beter in de verf te zetten. Op 4 maart 2022 ontving het Rekenhof ook een reactie op zijn evaluatierapport, waarin de Vlaamse Minister-President en de Vlaamse minister van Financiën en Begroting stelden dat de projectverantwoordelijken en de coördinerende entiteiten van de departementen Kanselarij en Financiën en Begroting de evaluatie als input zullen gebruiken bij de voorbereiding van de volgende metingen.

Informatie voor de pers

Het Rekenhof controleert de openbare financiën van de federale Staat, de gemeenschappen, de gewesten en de provincies. Het draagt bij tot de verbetering van het overheidsbeheer door nuttige en betrouwbare informatie die voortvloeit uit een tegensprekelijk onderzoek, toe te zenden aan de parlementaire vergaderingen, aan de beheerders en aan de gecontroleerde

diensten. Als collaterale instelling van het parlement werkt het Rekenhof onafhankelijk ten opzichte van de overheden die het controleert.

De verslagen *Relanceplan Vlaamse Veerkracht* en *Voortgang relanceplan Vlaamse Veerkracht* zijn bezorgd aan het Vlaams Parlement. De verslagen en dit persbericht staan op de website van het Rekenhof (www.rekenhof.be).